

A tantárgy neve: Egyetemes filmtörténet I. (levelező)	Kódja: LBP_MK107G3	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa (ea./szem./gyak./konz.) és száma: szeminárium		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.		
Meghirdetés gyakorisága: ősz szemeszter		
Oktatás nyelv (ha nem magyar): -		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -		
Tantárgyleírás: Az egyetemes filmtörténet klasszikus korszakának idején készült alkotások megismerése és elemzése különböző szempontok (műfaj; stílus; alkotói életmű; politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális környezet) alapján.		
Oktatási cél: Megismertetni a hallgatókkal a mozgóképek elemzésének bizonyos módszereit és stratégiáit (narratív, formai, kontextuális elemzés) az egyetemes filmtörténet klasszikus korszakából származó példák segítségével. Filmismeret bővítése.		
Kialakítandó / fejlesztendő kompetenciák: Mozgóképek elemzése. Kritikai gondolkodásmód erősítése. Szóbeli és írásbeli kifejező készség javítása. Vizuális memória fejlesztése.		
Az oktatás tartalma és tervezett ütemezése: A jelenléti konzultációk alkalmával a legfőbb szempont a filmismeret bővítés és közös szóbeli filmelemzés lesz.		
Oktatásszervezés: Frontális munka. Egyéni munka. Csoport munka. A kurzus teljesítését segítő (kötelező / ajánlott) digitális tananyagok: https://elearning.uni-eszterhazy.hu/		
Konzultációk időpontja: okt. 8. (13:40–18:05); dec. 3. (8:55–13:30)		
A kurzus teljesítésének feltételei: I. Órai aktivitás a konzultációk során.		
Önállóan feldolgozandó tartalmak az I. konzultációra (okt. 8. 13:40–18:05): Bordwell, David: <i>Elbeszélés a játékfilmben</i> . Budapest: Magyar Filmintézet, 1996. pp. 169–178. A klasszikus elbeszélésmód: a hollywoodi példa (A kanonikus elbeszélés; A klasszikus stílus; A klasszikus néző) Szalay Károly: <i>A geg nyomában</i> . Budapest: Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, 2006. pp. 203–231. Pápai Zsolt: Az abszurd hős születése. A film noir műfaji családfája – 1. rész. <i>Filmvilág</i> (2016) no. 9. pp. 22–28. Pápai Zsolt: Temetési csokrok. A film noir műfaji családfája – 2. rész. <i>Filmvilág</i> (2016) no. 10. pp. 28–34.		

Pápai Zsolt: Nincs holnap. A film noir műfaji családfája – 3. rész. *Filmvilág* (2016) no. 11. pp. 20–26.

Kötelező film: Charlie Chaplin: *Aranyláz* (1925); Buster Keaton: *A Generális* (1926); Tod Browning: *Dracula* (1931); John Huston: *A máltai sólyom* (1941); Orson Welles: *A gonosz érintése* (1958)

Önállóan feldolgozandó tartalmak az II. konzultációra (dec. 3. 8:55–13:30):

Nichols, Bill: A dokumentumfilm típusai. *Metropolis* (2009) no. 4. (Dokumentumfilm-elmélet) pp. 20–41.

Vajdovich Györgyi – Varga Zoltán: *A vámpírfilm alakváltozatai*. Budapest: Áron Kiadó - Meridián Kiadó, 2009. pp. 7–15., pp. 39–62.

Bordwell, David – Thompson, Kristin: *A film története*. Budapest: Palatinus, 2007. pp. 313–316., 384–395.

Stóhr Lóránt: *Keserű könnyek. A melodráma a modernitáson túl*. Szeged: Pompeji, 2013. pp. 45–50.

Kötelező film: Robert Flaherty: *Nanuk, az eszkimó* (1922); Dziga Vertov: *Ember a felvevőgéppel* (1929); F. W. Murnau: *Nosferatu* (1922); Marcel Carné: *Ködös utak* (1938); Roberto Rossellini: *Róma nyílt város* (1945)

- II. A kötelező filmek és kötelező olvasmányok alapján előre megadott szempontok szerint önálló / egyéni elemzések megírása és határidőre történő leadása (5 × 3 oldal).

Leadási határidő: 2022. december 18.

- (1) Bordwell, David: *Elbeszélés a játékfilmben*. Budapest: Magyar Filmintézet, 1996. pp. 169–178. A klasszikus elbeszélésmód: a hollywoodi példa (A kanonikus elbeszélés; A klasszikus stílus; A klasszikus néző)

Szalay Károly: *A geg nyomában*. Budapest: Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, 2006. pp. 203–231.

Kötelező film: Charlie Chaplin: *Aranyláz* (1925); Buster Keaton: *A Generális* (1926)
Választható elemzési szempontok (csak egyet kell kidolgozni):

(A) A burleszk műfajának jellemzői

(B) A klasszikus hollywoodi elbeszélés-technika jellemzői

- (2) Nichols, Bill: A dokumentumfilm típusai. *Metropolis* (2009) no. 4. (Dokumentumfilm-elmélet) pp. 20–41.

Kötelező film: Robert Flaherty: *Nanuk, az eszkimó* (1922); Dziga Vertov: *Ember a felvevőgéppel* (1929)

Választható elemzési szempontok (csak egyet kell kidolgozni):

(A) A dokumentumfilm jellemzői

(B) Stílus: fikciós és dokumentarista megoldások

- (3) Vajdovich Györgyi – Varga Zoltán: *A vámpírfilm alakváltozatai*. Budapest: Áron Kiadó - Meridián Kiadó, 2009. pp. 7–15., pp. 39–62.

Kötelező film: F. W. Murnau: *Nosferatu* (1922); Tod Browning: *Dracula* (1931)

Választható elemzési szempontok (csak egyet kell kidolgozni):

(A) Elbeszélés-technika (összehasonlítás)

(B) Stílus (összehasonlítás)

(C) Világkép (összehasonlítás)

- (4) Bordwell, David – Thompson, Kristin: *A film története*. Budapest: Palatinus, 2007. pp. 313–316., 384–395.

Stóhr Lóránt: *Keserű könnyek. A melodráma a modernitáson túl*. Szeged: Pompeji, 2013. pp. 45–50.

Kötelező film: Marcel Carné: *Ködös utak* (1938); Roberto Rossellini: *Róma nyílt város* (1945)

Választható elemzési szempontok (csak egyet kell kidolgozni):

- (A) A melodráma műfajának jellemzői
- (B) Stílus (összehasonlítás)
- (C) Világkép (összehasonlítás)

(5) Pápai Zsolt: Az abszurd hős születése. A film noir műfaji családfája – 1. rész. *Filmvilág* (2016) no. 9. pp. 22–28.

Pápai Zsolt: Temetési csokrok. A film noir műfaji családfája – 2. rész. *Filmvilág* (2016) no. 10. pp. 28–34.

Pápai Zsolt: Nincs holnap. A film noir műfaji családfája – 3. rész. *Filmvilág* (2016) no. 11. pp. 20–26.

Kötelező film: John Huston: *A máltai sólyom* (1941); Orson Welles: *A gonosz érintése* (1958)

Választható elemzési szempontok (csak egyet kell kidolgozni):

- (A) Elbeszélés-technika (összehasonlítás)
- (B) Stílus (összehasonlítás)
- (C) Világkép (összehasonlítás)

A szövegek esetében kötelező megadni a felhasznált forrásokat (a kötelező irodalom esetében is!) és szabály szerint hivatkozni azokra!

Lehetséges hivatkozási rendszer: <http://metropolis.org.hu/a-metropolis-hivatkozas-rendje-2>

- **a megszerzett ismeretek értékelési módja:**
Órai munka. A házi feladatok értékelése.
- **évközi tanulmányi követelmények:**
Órai aktivitás a konzultációk során. Filmek megtekintése. Kötelező olvasmányok és filmek önálló feldolgozása. Házi feladatok határidőre történő teljesítése.
- **szóbeli vizsga tételsora (ha van): -**

Kötelező irodalom:

Kovács András Bálint: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus, 2009.

Rövidített online verzió:

http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszett/mmi.elte.hu/szabadbolcseszett/index9fd0.html?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=61

Ajánlott irodalom:

Szabó Gábor: *Filmes könyv. Hogyan kommunikál a film?* Budapest: Ab Ovo, 2002.

Balázs Éva – Török Zsuzsa (eds.): *Új Oxford Filmenciklopédia. A világ filmtörténetének kézikönyve*. Budapest: Glória Kiadó, 2004.

Bordwell, David – Thompson, Kristin: *A film története*. Budapest: Palatinus, 2007.

Metropolis, Prizma, Mozinet, Filmtett, Filmvilág, Apertúra ide illő összefoglalói, tanulmányai, kritikái

A kurzus teljesítését segítő (kötelező / ajánlott) digitális tananyagok:

<https://elearning.uni-eszterhazy.hu/>

Szakfelelős: Dr. Szijártó Imre, egyetemi tanár
A tantárgy felelőse: Záhonyi-Ábel Márk, egyetemi adjunktus
A tantárgy oktatásába bevont oktató: Záhonyi-Ábel Márk, egyetemi adjunktus
Az oktató fogadóórájának időpontja, helye és a bejelentkezés módja: megbeszélés szerint
Az oktató által előnyben részesített elérhetőség: zahonyi-abel.mark@uni-eszterhazy.hu
A csoportos online kommunikáció módja és helye: Neptun; https://elearning.uni-eszterhazy.hu/